

Forfatter: Wessel, Johan Herman

Titel: Den gamle skade

Citation: Wessel, Johan Herman: "Den gamle skade", i Wessel, Johan Herman: *J.H. Wessels Samlede Digte*, udg. af J. Levin , 1901, s. 58. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-wesselhhl-shoot-workid65638/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: J.H. Wessels Samlede Digte

DEN GAMLE SKADE.

Non est in Malis, semper relevatur et ager.

Den, som Naturen holde vil i Ljve
I mange Aar,
Tilslidst maae gammel blive.
Den Sætning man mig vel tilstaaer ;
Jeg mig og den indrømmet beder,
At man i Alderdom
Længt roere fryser end man sveder.
End om den tredje kom?
Naar vi har trædsindstyve lagt tilbage,
Vi blive meer og meree svage.
Saa blev, saa kan vi andre blive,
Den Bestemodres Bestemoer,
Som havde en Malheur i Fior,
Den jeg nu skal beskrive.

Hur vaklede, og fres,
Skient man paa hendes Ovn stort Rugbrød kunde baget.
Ja om en ung catholsk enfoldig Krøs
Man havde ind til hende sluppet,
Jeg troer, han bleven var beskuppet,
Og Heeden havde for lidt meer end Sliærdsild taget.
Men i de sidste Kuldens Dage
Lidt efter lidt vi dæe,
Og Isen i vort Blod trods al Umage
Vil ikke tæe.
Saa var det fat med min Feltinde.
Ei Ovnen langt fra hendes Sæde stod,
Dog fryser hendes Ryg. Hun paa usikker Fod
Ved Krykkeus Hielp der søger hen at vinde.
Det koster stor Ulempe, megen Tiid,
Før hun kom did ;
Men meer Ulempe, længer Tiid,
Før Frugt hun høstet af sin Fliid.
Hun høstet der tilslidst, og Ting faaer saa i Stand,
At blotet Ryg hun nu mod Ovnen sette kan.
O hvilken Lise der! hvor gamle Moer sig gøtter!
Hun kunde ønsket sig
Saadan at staae evindelg.

Hvor gjerne vilde jeg, min Læser og min Ven!
At her jeg slap at bruge m.e.n.

Men Tvil de vindesygge Hottentotter.
 (Om Navnet Hottentot
 Dig synes dem for godt,
 Min Herre!
 Saa maae du frit dem kalde noget værre.)
 Jeg meener dem, som bragte først til Landet
 Den Indiens Ur,
 Som koster os saa mange Fængt,
 For hvilke til arbeides suurt
 Og længe.
 Og for ei længer jer at holde op med Soak:
 Tobak.

Den, som har gule Haar, han vil dem have kruset.
 Saa gik det Kiedingen.
 »Kun halvvejs,« sagde hun, »jeg er i Paradiis:
 Alt efter Ønske var, naar jeg nu fik en Priis.«
 Jeg veed ei, hvordan hun fik Daasen op, og muset.
 (Mærk her, hvad Ondt Tobak anstille kan, min Ven)
 Hun fik dog kun den halve Priis,
 Den anden halve faldt, da Konen faldt,
 Mod Ovnen baglænds faldt.
 Jeg gjæder ei foralt
 (Jeg kan ei) Jammerskriget og Gebærden
 Ved denne Leilighed.
 Nok Læser at du veed,
 Hun meer end vanlig snart sig reiser op;
 Dog ikke saa gervindt, at hun jo paa sin Krop
 Et bagvendt Aftryk faaer
 Af det forvorne Aar,
 Da Ovnen først kom ind i Verden.
 Det var Aar 1697.

For at kurere denne Mæse,
 Man lader Svæden, Stædets Doctor, hente:
 Han hende lod ei længe vente.
 Han Skuden seer, og bliver vaer
 Aftrykket, hun paa Kroppen bar.
 Han korsede sig strax,
 Og sagde ved sig selv: »Hvæd, Hexer nu til Dags?
 Thi hun det havde ei til saadan Alder bragt,
 Om ei med Hexerie og Satans Magt.
 Hvæd nu! Aar 1697 hun Skuden fik!«*)
 Og derpaa høit: »Hør Kone! I maae mig forlade,
 Jeg ikke kan, og ikke hele vil jer Skade,

*) Aar 1691 hun Skuden fik, maa læses: ti, ni, een.

Den alt for gammel er. Han bød Farvel, og gik.
Med stor Unage
Hans Husets Folk fik bragt tilbage.
Den Klædning tænkte saa:
Han om Betaling tvivle maae,
Og sagde: stroer I, jeg Jer ei betaler,
Saa Penge forud tag, see der! tag de to Daler! -
rNel ei for 3 og ei for 4 eller 5 og 6
Og ei for endnu flere
Vil jeg kurere,
Ej!
(Jeg taler retat,
Saa det er meent)
En Hex.
Og det er I.
Kurser dig selv saa godt du kan.
Og dermed fuer paa Dør den gode Mand.

M o r a l.

Den sundeste og beste Lære,
Som heraf drages kan, det vil nok denne være:
Et Aarstal paa rette Sted
Og i Utide Smuus
Kan giøre Folk confuus.
Jeg ingen mere sund og ingen hedre veed.

POSTHUUSET.

1.

Man har Berviis nok paa
At Jyden har, som andre Folk, Forstand;
Men dette ei bevises kan
Af den Historie, hvorom min Sang skal lyde.
Jeg synger om en Jyde,
Og Sangen lyder saa:

En Handelsmand fandt heel besværdigt
At finde noget, som var særligt,
At giøre Gaardskat af.
Ved Klæbstedes Karle tit bedraget,